

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้สาขาอาชีพช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี) หมายถึงช่างระดับอัญมณีหรือช่างฝังที่ประกอบอาชีพในงานอุตสาหกรรมช่างเครื่องประดับ ทำงานเกี่ยวกับการฝังอัญมณีลงบนตัวเรือนโดยใช้ชิ้นส่วนโลหะประกอบเป็นตัวเรือนในการยึดเกาะอัญมณี

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง ช่างระดับอัญมณีหรือช่างฝังที่ประกอบอาชีพในงานอุตสาหกรรมช่างเครื่องประดับทำงานเกี่ยวกับการฝังอัญมณี มีความรู้ ความสามารถ ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ได้เหมาะสมกับชิ้นงาน สามารถอ่านแบบและใบสั่งงานได้อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามกรรมวิธีต่าง ๆ ในการประดับอัญมณีได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง ช่างเครื่องประดับอัญมณีหรือช่างฝังที่ประกอบอาชีพในงานอุตสาหกรรมช่างเครื่องประดับทำงานเกี่ยวกับการฝังอัญมณี มีความเข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการผลิตอย่างละเอียด สามารถตรวจสอบคุณภาพและแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ ระดับ ๓ หมายถึง ช่างเครื่องประดับอัญมณีหรือช่างฝังที่ประกอบอาชีพในงานอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ทำงานเกี่ยวกับการฝังอัญมณีขั้นสูง สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยและแก้ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝังพลอย สามารถนำความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานฝังพลอยประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี) ให้เป็น ดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

- ๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้
- ๓.๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับอัญมณีและการวิเคราะห์อัญมณีเบื้องต้น
- ๓.๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับรูปทรงในการเจียรไนอัญมณีเบื้องต้น
- ๓.๑.๓ ความรู้เกี่ยวกับการ ขัด ตกแต่งตัวเรือนเพื่องานฝังพลอยเบื้องต้น
- ๓.๑.๔ ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและชีวอนามัยในการทำงาน
- ๓.๑.๕ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือ การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์

เครื่องมือเครื่องจักร

- ๓.๑.๖ ความรู้เกี่ยวกับวัสดุและการใช้และการเก็บรักษาวัสดุมีค่า
- ๓.๑.๗ ความรู้เกี่ยวกับการอ่านแบบ วินิจฉัยแบบและใบสั่งงาน
- ๓.๑.๘ ความรู้เกี่ยวกับการประดับอัญมณี แบบต่าง ๆ
- ๓.๑.๙ จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพช่างอัญมณี

๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

- ๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน
- ๓.๒.๒ ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับชิ้นงานและดูแลรักษาได้

ถูกต้อง

- ๓.๒.๓ ใช้และเก็บรักษาวัสดุมีค่าอย่างถูกต้อง
- ๓.๒.๔ อ่านแบบและใบสั่งงานได้อย่างถูกต้อง
- ๓.๒.๕ ประดับอัญมณีด้วยความประณีต และควบคุมการสูญเสีย ตาม

กรรมวิธีต่าง ๆ เช่น

- (๑) ฝังหนามเตย
- (๒) ฝังหุ้ม
- (๓) ฝังไขปลา
- (๔) ฝังหนีบ

๓.๓ ทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความซื่อสัตย์ และประหยัด

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ ความรู้เกี่ยวกับอัญมณีและการวิเคราะห์อัญมณี

๓.๔.๒ ความรู้เกี่ยวกับรูปทรงการเจียรระโนของอัญมณี

๓.๔.๓ ความรู้เกี่ยวกับการ ชัด ตกแต่งตัวเรือนเพื่องานฝังพลอย

๓.๔.๔ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการผลิตเครื่องประดับอัญมณี

อย่างละเอียด

๓.๔.๕ ความรู้ในการตรวจสอบและการควบคุมคุณภาพงานฝังอัญมณี

๓.๔.๖ การแก้ปัญหาและการบรรยายถ่ายทอดความรู้

๓.๔.๗ จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพช่างอัญมณี

๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ ปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการผลิตอย่างละเอียดและถูกต้อง

๓.๕.๒ ตรวจสอบคุณภาพได้อย่างถูกต้อง

๓.๕.๓ ฝังอัญมณีด้วยความประณีต และควบคุมการสูญเสีย ตามกรรมวิธี

ต่าง ๆ เช่น

(๑) ฝังพลอยสี่เหลี่ยม

(๒) ฝังพลอยเม็ดยอด

(๓) ฝังงานโบราณ

๓.๖ ทักษะคิด ประกอบด้วย แนวความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ วิเคราะห์งาน
สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๓ ได้แก่

๓.๗ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๗.๑ ความรู้เกี่ยวกับอัญมณีและการวิเคราะห์อัญมณีขั้นสูง

๓.๗.๒ ความรู้เกี่ยวกับรูปทรงการเจียรระโนของอัญมณีและแก้ปัญหาในการ

เจียรระโนอัญมณี

๓.๗.๓ ความรู้เกี่ยวกับการ ชัด ตกแต่งตัวเรือนเพื่องานฝังพลอยและการใช้

เทคโนโลยีในการขัดตกแต่งตัวเรือน

- ๓.๗.๔ การวินิจฉัยแบบและการอ่านแบบและสามารถกำหนดขั้นตอนของกระบวนการผลิตอย่างละเอียดและถูกต้อง
- ๓.๗.๕ การตรวจสอบคุณภาพได้อย่างถูกต้อง
- ๓.๗.๖ การวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการฝังอัญมณีและการบรรยายถ่ายทอดความรู้
- ๓.๗.๗ จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพช่างอัญมณี
- ๓.๘ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้
- ๓.๘.๑ สามารถกำหนดขั้นตอนและกระบวนการฝังอย่างละเอียดและถูกต้อง
- ๓.๘.๒ สามารถแก้ไขงานฝังพลอยที่บกพร่อง
- ๓.๘.๓ สามารถเลือกวิธีฝังพลอยให้เหมาะสมกับรูปทรงของพลอยที่เจียรระโน
- ๓.๘.๔ สามารถออกแบบงานฝังและเลือกวิธีฝังให้เหมาะสมกับตัวเรือน
- ๓.๘.๕ ฝังอัญมณีด้วยความประณีต และควบคุมการสูญเสียตามรูปแบบที่กำหนด
- ๓.๙ ทักษะคติ ประกอบด้วย แนวความคิดในการวิเคราะห์การวางแผน และการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

พรชัย อยู่ประยงค์

รองปลัดกระทรวงแรงงาน

หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน